

Horban, Irena

Rocznica wybuchu II wojny

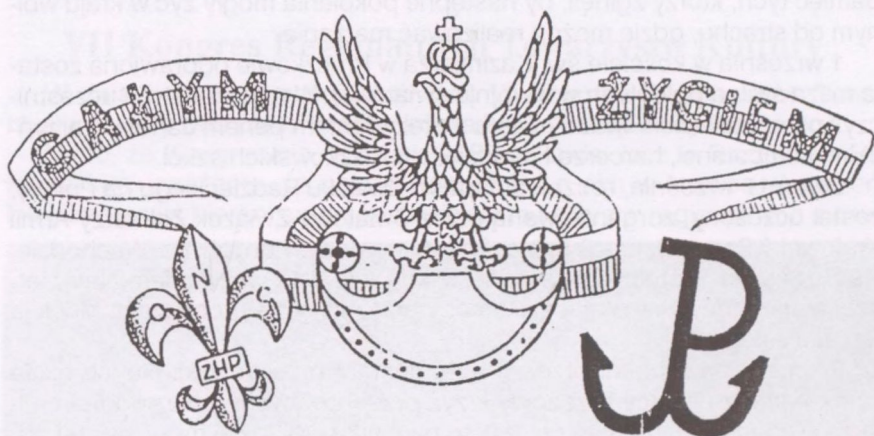
Przegląd Pruszkowski nr 2, 5-6

2002

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KRONIKA WYDARZEŃ

Rocznica wybuchu II wojny

Wspomnienie września 1939 roku ma szczególne znaczenie dla Polaków mojego pokolenia. Byliśmy dziećmi, w naszych młodych głowach rodziły się wspaniałe plany, chcieliśmy zdobywać wiedzę, dokonywać rzeczy wielkich - cały świat należał do nas.

I nagle 1 września, w dniu kiedy Niemcy przekroczyli granice Polski i na niebie ukazały się samoloty z czarnymi krzyżami śledzone z lękiem - nasze marzenia straciły szansę realizacji. Jedni mogli urzeczywistnić je dopiero po latach, innym odebrane było spełnienie ich na zawsze.

Drugi, nie mniej tragiczny dzień, to 17 września, dzień wkroczenia Armii Czerwonej na wschodnie ziemie Rzeczypospolitej.

Spółeczeństwo polskie z lękiem oczekiwało na rozwój wydarzeń. Następny rozbiór Polski i co dalej? Jednak nawet najwięksi pesymiści nie przewidzieli tego, co przyniosła najbliższa przyszłość. Masowe zbrodnie, prześladowania, obozy, łagry, eksportacje całych rodzin na nieludzką ziemię. Hitler chciał uczynić z nas naród niewolników, Stalin zapragnął odebrać nam duszę. Pierwszy z nich niszczył Polaków mszcząc się za pokój wersalski, drugi za swoją klęskę w 1920 roku.

Tragiczne wydarzenia tamtego września pragniemy przywołać na pamięć tym, którzy je przeżyli i uświadomić je młodzieży. Pragniemy uczcić pamięć tych, którzy zginęli, by następne pokolenia mogły żyć w kraju wolnym od strachu, gdzie można realizować marzenia.

1 września w kościele św. Kazimierza w Pruszkowie odprawiona została msza św. za poległych w II wojnie światowej. W nabożeństwie uczestniczyli przedstawiciele władz miasta z prezydentem panem Janem Starzyńskim, kombatanca, harcerze i młodzież z pruszkowskich szkół.

Dzień 17 września, rocznica napaści Związku Radzieckiego na Polskę, został uczczony, zorganizowaną przez Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej i Szare Szeregi mszą św. za pomordowanych na Wschodzie. Nabożeństwo zostało odprawione w kościele pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny Nieustającej Pomocy przez księdza proboszcza Macieja Szymańskiego.

Po mszy św. obecni przeszli na cmentarz pruszkowski. Na ich czele szedł harcerz niosący brzożowy krzyż przechowywany przez podharcmistra Tadeusza Jarosa. Krzyż ten, to pamiątka z polowej mszy świętej odprawionej w roku 1994, w 50 rocznicę Powstania Warszawskiego. Poświęcono wówczas na cmentarzu pruszkowskim pomnik harcerzy Szarych Szeregów poległych w latach 1939-1945. Brzożowy krzyż symbolizował podczas tej uroczystości bezimienne mogiły powstańcze.

Za krzyżem podążał ksiądz Maciej Szymański, dalej poczty sztandarowe: miasta, kombatanów i szkół. Następne miejsce w pochodzie zajęli przedstawiciele władz miasta Pruszków z prezydentem Janem Starzyńskim, radni, kombatanca, harcerze oraz liczni mieszkańcy miasta.

Na cmentarzu odbyliśmy drogę krzyżową „Golgota Wschodu” według księdza kapelana Rodzin Katyńskich prałata Zdzisława Peszkowskiego. Modlitwą i wspomnieniem oddaliśmy hołd spoczywającym w czternastu mogiłach zbiorowych i indywidualnych, poległym za wolność i honor Polaków w czasie od 1939 do 1945 roku i w latach późniejszych.